

KAUNO MOKYKLOS-DARŽELIS „RŪTELĖ“ PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I. PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSO PRINCIPAI

1. Pedagogų etikos kodekse (toliau – MEK) nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų ir mokytojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

2. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

- 2.1. pagarbos, partnerystės su šeima principas;
- 2.2. teisingumo;
- 2.3. žmogaus teisių pripažinimo;
- 2.4. atsakomybės;
- 2.5. sąžiningumo;
- 2.6. atidos ir solidarumo;
- 2.7. pavyzdžio principas;
- 2.8. emocinio kryptingumo principas;
- 2.9. demokratiškumo principas;
- 2.10. humaniškumo principas

3. *Pagarbos, partnerystės su šeima principas.* Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą. Geri ugdymo rezultatai pasiekiami tik glaudžiai bendradarbiaujant su šeima, stengiantis sužinoti tėvų nuomonę įvairiais klausimais ir tėvelius nuolat įtraukiant į ugdymo procesą.

4. *Teisingumo principas.* Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus.

5. *Žmogaus teisių pripažinimo principas.* Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

6. *Atsakomybės principas.* Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.

7. *Sąžiningumo principas*. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktinaudžia nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.

8. *Atidos ir solidarumo principas*. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

9. *Pavyzdžio principas* - ugdyme labai svarbūs visi, kurie yra šalia augančio, bręstančio žmogaus. Nuo kiekvieno iš jų priklauso, koks jis bus užaugęs, kokia bus jo pasaulėžiūra, vertybių sistema. Svarbus pedagogų, tėvų ir vaikų nuolatinis bendravimas ir mokymasis pagarbos ir meilės kito žmogaus atžvilgiu. Vaiko dorovė priklauso ir nuo to, kaip su vaiku elgiamasi ne tik namuose, bet ir darželyje. Todėl kasdieniai auklėtojos ir vaiko santykiai grindžiami pagarba, geranoriškumu, mokėjimu suprasti kitą, draugiška pagalba, tolerancija. Šios savybės ugdomos asmeniniu pavyzdžiu.

10. *Emocinio kryptingumo principas* – ugdymas grindžiamas vaikų gebėjimu atpažinti savo ir aplinkinių emocijas, jas įvertinti, lavinti emocinį intelektą. Išlavinta savivoka, savitvarda, atjauta, menas klausytis, taikus konfliktų sprendimas, bendradarbiavimas – pagrindas vaikų tolimesnei socializacijai.

11. *Demokratiškumo principas* – ugdymas grindžiamas demokratinėmis nuostatomis. Vaikams suteikiama galimybė būti aktyviems, gerbti kitus, atsakyti už savo ir kitų veiksmus, bendrai veikti, kalbėti laisvai ir atvirai. Vaikams sudaromos veiklos pasirinkimo galimybės, kurios ateityje padės pasirengti būsimam priešmokykliniam ugdymui(si).

12. *Humaniškumo principas*- vaikas gerbiamas kaip asmenybė. Skatinamas dvasinis gyvenimas, kad išoriniame pasaulyje jis reikštųsi per meilės, grožio, moralės dėsnius-per dvasios kultūrą. Bendravimas su vaiku kuriamas taip, kad vaikas gauna didžiulę motyvaciją vystyti protinius ir dvasinius gebėjimus.

13. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama įstaigos, kurioje pedagogas dirba, savivaldos institucijų ir įstaigos vadovo sudarytos etikos komisijos nuomonė.

II. ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

14. MEK paskirtis nubrėžti tolerancijos ribas mokyklos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti akademinės etikos požiūriu teisingą elgesį.
15. Esamiems ir naujai priimamiems mokytojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias akademinės srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, pilietinę atsakomybę.
16. Skatinti mokytojų ir darbuotojų suvokimą, jog etinis aspektas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą mokyklos veikla.
17. Padėti įstaigos mokytojams ir darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečias mokyklos gyvenimo situacijas, kuriose iškyla etinio pobūdžio klausimai.
18. Vienas svarbiausių tikslų – prevencinio vaidmens svarba neetiško elgesio pasireiškimams.

III. VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

19. Mokytojai ir darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti mokyklos siekius, garbingai atstovauti įstaigos vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.
20. Objektyviai vertinti kitų darbus ir pastangas, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems.
21. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginėse instrukcijose numatytas funkcijas.
22. Siekti aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domėtis savo srities mokslo naujovėmis.
23. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (įstaigos taryba, ir kitomis).
24. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasų, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.
25. Suprasti, jog akademinę etiką pažeidžia:
 - 25.1. ugdytinių, jų tėvų arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;
 - 25.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;
 - 25.3. mokytojo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;
 - 25.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.).
26. Suteikiant mokytojui kvalifikacinį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą, turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis savybėmis, o ne asmeniniu.

27. Mokytojų ir darbuotojų santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių mokyklos bendruomenės nario etikos principų.
28. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.
29. Tausoti ir atsakingai naudoti mokyklos turtą, materialinius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas siekiant mokyklos tikslų, vykdant uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.
30. Skatinti kolegishką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis.
31. Kiekvienas mokytojas ir darbuotojas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, jis turi būti teisingai suprastas, tik kaip siekiantis pagerinti bendruomenėje profesinę kultūrą.
32. Kiekvienas įstaigos narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų įstaigos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.
33. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

IV. UGDYMO/(-SI) IR DARBO ETIKA

34. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, mokytojai ir darbuotojai turėtų stengtis būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.
35. Mokytojas privalo nešurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą ugdytinių ir kolegų nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams. Ugdytinio žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su ugdymo programos tikslais, priklausantis nuo žinių kokybės.
36. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos vaikui arba numatomos žalos kitiems).
37. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie ugdytinį be jo tėvų sutikimo kaip ugdymo ar tyrimo medžiagą.
38. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos.

V. KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

39. Būtina MEK priėmimo sąlyga – viešas projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.
40. Priimtas MEK skelbiamas viešai mokyklos internetiniame puslapyje.
41. Mokyklos bendruomenė įsipareigoja gerbti MEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

42. MEK vykdymo priežiūrą atlieka sudaryta etikos komisija, susidedanti iš 5 įstaigos darbuotojų.
43. Sankcijos už mokytojų etikos pažeidimus, skiriamos atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemones (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.). Kodekso priežiūrą vykdančios etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti bei kitais atvejais.
44. MEK negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms pedagoginėms vertybėms atvejų, todėl etikos komisija, sprendama konkrečius pareiškimus dėl neetiško elgesio, pedagogų etikos kodekso nenumatytais atvejais turi spręsti ar konkretus poelgis suderinamas su mokytojo etikos kodekso pripažintomis pamatinėmis įstaigos etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.
45. MEK priimtas kaip įstaigos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

SUDERINTA

Mokyklos –darželio „Rūtelė“

2018 m. gruodžio 20 d.

Metodinės grupės posėdžio protokolu Nr.5